

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

(Br.) Vilt.
A

Norrländstaflor

målade på vers och prosa öfver

Sundsvall, Alnösundet,

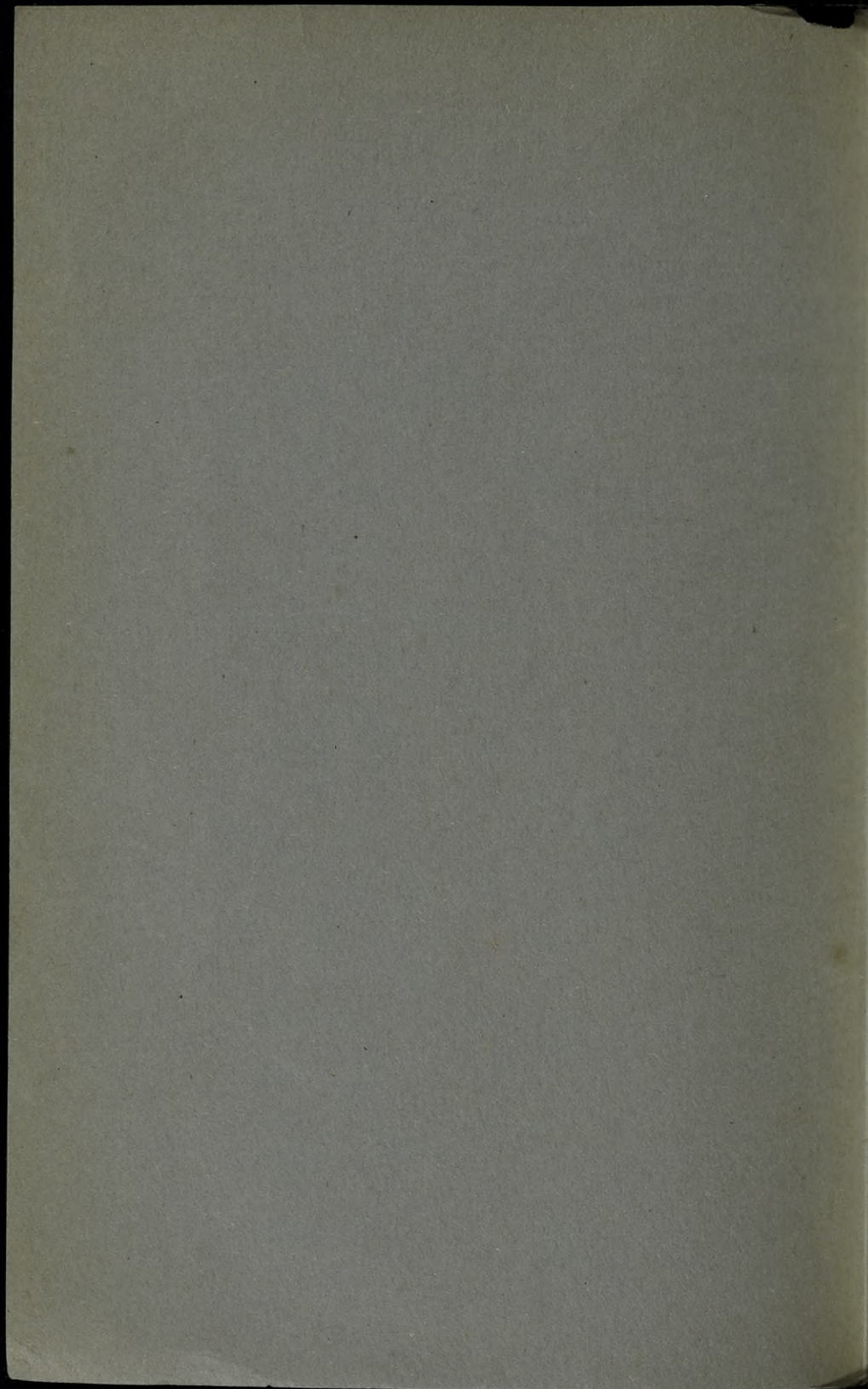
Ångermanelfven och Ådalen

af Otto Pihl

— Pris 50 öre —

UNIVERSITETS
BIBLIOTEKET
LUND.

Författarens förlag

Norrlandstaflor

målade på vers och prosa

öfver

Sundsvall, Alnösundet, Ångermanelfven

och Ådalen

af

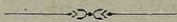
Otto Pihl.

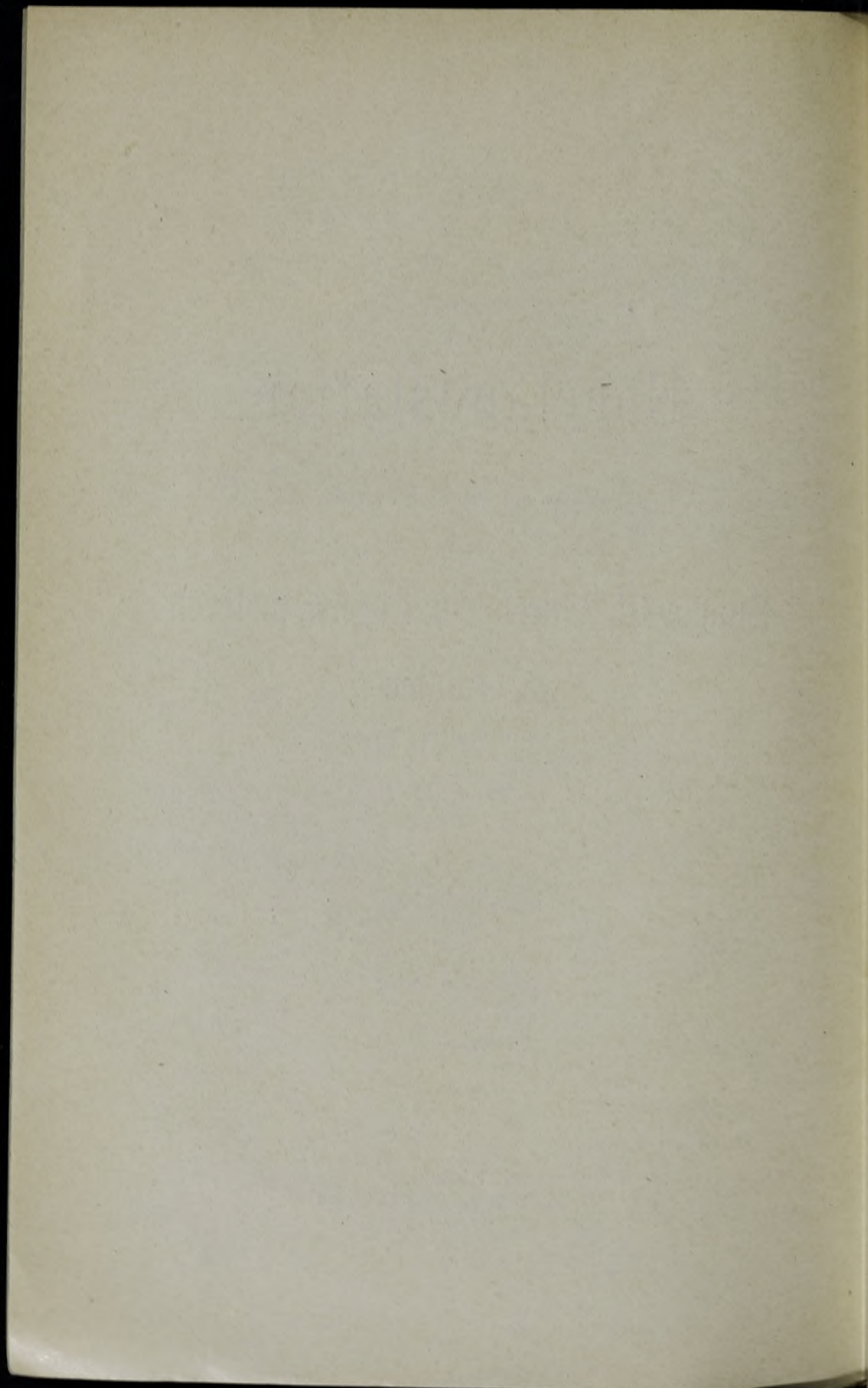
Pris 50 öre.

Författarens förlag.

Linköping,
Linköpings Litografiska Aktiebolag
1899.

Alnösundet.

Se mörka hafsfruns böljor löga
En strand, der fliten bosatt sig,
Der skeppens master synas höga
Mot himlabågen, från den stig,
Der de på böljan fritt syns sväfva
I lekande och ystert lopp,
När moln och skyar sammanväfva
Sig omkring högsta mastens topp.

Der timmerflottor sakta flyta
På långfärd ifrån fjellets kam,
Och grimmor, länsar sammanknyta
Sig omkring skogens jettegam.
Hercules och Flottisten släpa
En skogens likfärd efter sig,
En timmerhiss med långa grepar
Upplyfter stockar, — stark och vig.

Här fins det sågar utan ända,
Med ramar uti ständig fejd,
Hvar helst min blick jag ville vända
Jag såg en såg i denna nejd,
Kring Alnös väna, gröna stränder
En brädgårdskrans utefter ön,
Och när jag mig mot vester vänder,
Så är det lika dant i Skön.

Du Norrlands rikedomars linda,
Enorma skatter du oss ger,
Fast mången dessa tycks förblinda,
Ty få ditt rätta värde ser;
Hvad äro dina rika skogar
Mot jorden, som har blifvit glömd,
Och uti bergens jättebogar
Är säkert bästa skatten gömd.

Dock ser man huru rikt du breder,
Din rika skatt kring Alnö sund,
Der fliten raskt till guld bereder
Hvar timmerstock från fjellhög lund,
Hur skeppen dina skördar lasta
Och svaja bort mot andra land,
Allt lofvärdt må här ankar kasta,
Mitt pris tag mot du nordanstrand!

På Indalselvans strida fåra,
På Ljungans stolta vattengraf
Man hvarje sommar ju kan spåra,
De rikedomar skogen gaf;
Der flyter natt, som dag en massa
Af skogens fura, fjellets gran,
De dansa omkring klippor hvassa
Och slåss med Necken och med Ran.

Här hvimlar uppå sundets stränder
Af starka, arbetsflinka män,
Med guld i bröst och stål i händer
Och öppen famn för hvarje vän —
Med mödans kamp de är förtrogna,
De är en del af landets nerv,
De äro ock politiskt mogna,
Men under strecket i förvärf.

Vid hvarje »verk» hur raskt och rörligt
Det hela sig för ögat ter,
Se timrets knippor, hur medgörligt
De uppåt bryggan sig beger,
Der lastas plank och kapas bräder,
Der märkes virke vid en kaj,
Och sjömän röka och spä väder,
Med skutan liggande på svaj.

Men pipor blåsa, klockor pingla
På land, som invid skeppets mast.
En skara män ock synes ringla
Sig ifrån sågen, — middagsrast
Signalen ifrån land förkunnat;
En timma är det också fritt
För den, som arbetet förunnat
Att brådskans börda blifva qvitt.

Men snart så strömma de tillbaka,
Det knaprar uti sågblads stål,
Och sågspån syns man undan maka
I eldrumsugnens afgrundshål.
Än en signal, och hjulen surra,
På bryggan kedjor löpa kring,
Och trissor börja på att snurra
Uti en cirkelformig ring.

Men dagen svinner, qvällen stundar
Och snart hörs klockan pingla sex,
Och höstdagssolens öga blundar,
Och månen ur sitt slummer väcks,
Och trötta krafter byts mot friska,
Ty nattens ro ej gillas här,
När qvällens engel, frid hörs hviska,
Så döfvas han af sorlet här.

Men qvällens skugga mildt sig sänker
Utöfver sundets böljeslag,
Och blekgult aftonstjernen blänker
Och kysser blygt en åldrig dag;
På skeppen syns lanternor glimma
Och polskor spelas på viol,
Och midt i sundet båtar simma
Ock en och annan skeppsgondol.

Men snart ett ljusregn tyckes flöda
En ljungeld kanske ock det var,
Ty hela nejden tyckes glöda
Så skön och ljus, så underbar,
Och tjogtals stjernbloss tyckes flamma,
Väl hundra solar äfvenså,
Och undrande jag hör dig stamma,
«Men huru, hvar kom det ifrå?»

Ja fråga Edison kanhända
Att han den gåtan tyda kan,
Låt nu dess flöden dig få blända,
Ifall du ingen lösning fann,
Elektrisk är den sköna ljusning,
Som smeker ögats synvidd nu,
Som väcker känslor af förtjusning
I qvällens skymning klockan sju.

Och nu när dagens sol försvunnit
Och natten lyst af konstladt ljus,
Ett återsken af solen funnit,
Som leder brådskans arbetsbrus,
Jag lemnar lugnad Älnösundet
Åt nattens ljusa fagra smil,
Och tecknar mig sen helt förbundet
Rimsmidar-makar', Otto Pihl.

Sundsvalls sågverk.

Sundsvall är beläget midt emellan Ljungans och Indalselvans utlopp i Bottenhafvet. Utanför, i inloppet till staden, ligga tvenne större öar, Bremön och Alnön. Den sistnämnda utgörande en hel kyrksocken, och skiljes från land af Kringelfjerden och Alnösundet, hvilka kunna anses såsom en fortsättning af Indalselven. Snedt sydost om staden bildar Ljungan vid sitt utlopp Svartviksbugten. Vid denna, såväl som på Alnön och fastlandet rundt Alnösundet, äro sågverken belägna. Deras antal öfverstiger 30-talet, hvarjemte äfven finnas 3:ne mek. verkstäder, 2:ne skeppsvarf m. m. De största sågverken äro: Svartvik, Kubikenborg, Mon, Hefners, Ortvik, Tunadal, Sund, Skönvik—Östrand, Hofvid, Eriksdal, Fagervik och Wifstavarf. Det sistnämnda är särdeles vackert beläget för ändan midt framför Alnösundet, med Kringelfjerden åt norra sidan. Sjelfva sågverket och brädgården ligga på ett par holmar i sundet. Herrgården, arbetarebostäderna och tullstationen på fasta landet. Ofvanföre finnes en mycket naturskön skogspark, med en liten skogstjärn i sin famn.

Det är en mycket härlig utsigt, om man söker en lämplig plats och låter ögat speja ut öfver sundets måleriska stränder och dess rörliga yta, isynnerhet en söndag när sågverken äro i hvila, och festsmäckade lustbåtar ila om hvarandra med lustfärdande människoskaror och musik ombord, eller t. ex. en höstkväll, när hundratals elektriska glödlampor sprida sitt trolska sken öfver nejden och ett rastlöst slammer höres från de många verken, under det ångare och seglare myllra på sundets suckande böljor.

Lördagsqväll vid Alnösundet.

Mot Alnös stränder ses återglansen
Af sol'n som svinner i vesterled,
Af guld och purpur är strålekransen;
Kring Alnö höjder en gyllne ked.

Det skimmerlirkar
Mot stugufönster
Och solen virkar
I nya mönster,
En purpurmantel åt nordisk qväll,
En ädelsten blir var litet tjäll.

Det röjes stillhet kring arbetshärden,
Dess brus och slammer har byts i frid,
En hvilostund för den trötta verlden
Är lördagsqvällen med slutad strid.

En vecka svunnit
I kamp och möda,
Och svetten runnit
För torftig föda,
Men hemmet vinkar och man är nöjd,
Der bjudes hvila och helgdagsfröjd.

Hur lugnt kring sundet, hur lugnt och stilla,
Dess blåa yta är spegelblank,
Den speglar parken vid Braathens villa
Och brädgårdsträcker af sågad plank,

Den speglar skogar
Af master höga,
Den sammanfogar
För skådar'ns öga
En bild af drömmarnes sagoslott,
Dit mången trånat, men ingen nått.

Att det är sommar i nordanlanden,
Det märkes lätt, ty här är så grönt,
Från Svartviksbugten till Hässjöstranden
Syns sommarns festskrud, o det är skönt!

Syrén och rönnar
Kring blåa vikar
Och hägg och lönnar
På parkens flikar,

Små blomstergrupper och sädesfält
Och allt är vackert och ordningsställt.

Två höga spiror å ömse stränder
Beherrska höjderna mot hvarann,
Åt båda sidor man blicken vänder,
Och jemför hvilken man högast fann.

Den smäckra spetsen
På Alnö tempel
Syns öfver kretsen,
Som till exempel

En herskarspira utöfver sjön,
Till formen skönare än i Skön.

Det vexlar taflor, hvart blicken tränger
Från Kringelfjärden till Bremö fyr,
Vid Kosta, udden en ångbåt svänger
Och ilar framåt, att vattnet yr.

Der bortom backen,
Der ligger staden
Med hammars klacken
Och långa raden

Af stenpalatser och villor små
Och öfver taflan en himmel blå.

Tidig skogspromenad.

Söndagsmorgon, sommarfager,
Lockar mig ut i natur'n,
Morgonfläkten sakta drager
Med en susning förbi fur'n,
Klockan sina femslag slår,
Det är såled's ej förtida,
Den är däsigg, som vill bida,
Hatten på, godmorn! jag går.

Utåt skogen färden sträckes,
Ack, hur skönt, hur morgonsvalt,
Till nytt lif jag liksom väckes,
Förut var det ganska skvalt;
Gratis skogen bjuder ut
Af sin friska helsonektar
Blandad uti milda fläktar,
Hvilka hviska: käre njut.

Sjösvedsparken bjuder gerna
Uppå barrdoft extra god,
Om du dig dit skulle erna,
Får du gratis några lod;
Kåda är en god parfym,
Blandad uti luft du märker
Hur den bröstet verksamt stärker,
Lungan vidgas till volym.

Mossa mjuk och skogsluftmättad
Bjuder hvarje tufva på,
Men att sitta allt för lättad

Är jag nu, därför låt gå. —
Framåt vill jag, fram mot tjärn,
Der som fogelsångkonserten
Ljuder lifligt, — se rödstjerten
Snobbar i en dräkt modern.

Doft jag bjudes af syréner,
Sjölufft fläktas ifrån sjön,
Kanske skickad af siréner
Hvilande på hafstång grön;
Göken helsar mig ku-ku!
Från en hängbjörk invid vägen
Nickade så smått förlägen
Tror jag sjelfva gökens fru.

Man kan mycket iakttaga
På en morgonpromenad,
Stärka nerver, som är svaga,
Lära trumpen blifva glad,
Krya upp ett sorgset sinn,
Vinna lugn och mycket mera,
Skrifva vers och etecera,
Om man dervid lägger vinn.

Från Wifstavarf.

Se hvad vimmel, sundets vågor
Kyssta utaf solens lågor
Uti fradga skummas opp,
Båtar skjutas fram som pilar,
Se Najaden, hur den ilar,
In till Nacka, nu han lopp.

Flaggor, vimplar, hvita segel,
Rår och master syns i regel
Så långt blicken lyckas nå,
Helgad hvila löst i glädje
Till den sanna fröjd vi vädje
Med en tur på böljan blå.

Ack, hvad lif och lust på vågen,
Lefnadslust beherskar hågen,
Sommarglädje i hvart bröst;
Man vill ut, der vinden leker,
Der som böljan glittrar, smeker
Med sin trånadsveka röst.

Hör musiken, hur den spelar,
Tonernas gudinna delar
Ut sin gunst kring Alnö sund;
Ljuden här's af amoriner,
Arilds döttrar; sol, som skiner
Jord och himmel i förbund.

Se, der framför brädgårdslisten
Här ångaren Turisten
Med musik och folk ombord;
Silfverskummet yr kring fören,
Sorlet blandas in med kören,
Hornmusik och glädjeord.

Ned till kajen, skynda bara!
Utåt fjärden vill jag fara,
Kanske intill Sundsvalls stad,
Raskt ombord! Hvad folk och trängsel,
Det är söndag, intet fängsel
Binder någon, man är glad.

* * *

Hej! hvad folklif här florerar,
Här är lustigt så det kan förslå,
Gladt sextetten musicerar,
På gitarr man kvintilerar,
Sorl och skratt uti hvarje vrå;
Glada sjömän pladdra danska
Andra engelska och franska,
Glädjen alla här tycks förstå.

Det är festligt, lif i spelet,
Litet gnabb, men dess mera skratt,
En sak går sönder, hvems var felet?
Jo, just han, som står vid spelet,
Se, der blåste ju hans hatt,
Han sjelf svär, som redlig kristen,
Att ombord uppå Turisten
Fins ej ens en beskedlig katt.

Uppå däckat allt förblandas,
Man är nöjd med en plats att stå,
Hafvets fridluft man ändå andas,

Snart förlossning ju skall randas;
Hör propellerna hur de slå,
Söta rosor utmed räcket,
Kring musiken uppå däckbet,
Sända blickar ur ögon blå.

Öfverallt syns vårkostymer,
Ljusa, skiftande, såsom Maj,
Träpatroners klossvolymmer,
Doft af matos och parfymmer
Retar näsorna, åh fy baj,
Ack, se nu så är vi framme,
Sundsvall ligger der densamme,
Raskt i land uppå stadens kaj.

Uti Sundsvall.

Hurra för Sundsvall, nu äro vi der,
Kajen är folkrik, — dröj icke här!
Ångarne pusta, komma och gå,
Folkmassan larmar värre ändå;
    Kors hvilket lif,
    Virrvarr och glam,
    Som tidsfördrif
    Vandrar man fram
    Och äter,
Glädjen är med, lita på det,
Klingande skratt, trippande fjät
Ingen enda som gråter.

Der i kiosken läskar man sig,
Soda, billiner, viehy! Åh tig!
Nog få vi vatten, gif dig och tål,
Äkta champagne, prosit! och skål,
    Sen uppå stan,
    Storgatan rätt,
    Skynda din f—n,
    Drick ur din sqvätt,
    Ur glaset
Se hvilka hus, höga palats,
På Grand Café, der tar vi plats,
Hvem skall bestå kalaset?

Snobbar och rynkor finnes det här,
Fröknar med läppar röda som bär,
Ögon, som stråla, munnar som le,
Sitt ner min bästa, om jag törs be!
    Njuta vill jag,
    Dito vill du,

Hvilka behag,
Sötaste fru
Vid disken,
Men dröj ej längre, ty ut på vift
Önska vi båda, — hvar är min skrift —
Sprattla, — gå på som fisken.

Rosiga fjärilar fladdra omkring
Sköna koketter, kors hvilket spring,
Bicykeljannar, herrar i storm,
Sjömän i blusar, lätt uniform,
Jollrande barn,
Tanter med flor,
På trottoar'n
Slita ut skor
Med vilja,
Det är så lustigt, lifvet att se,
Muntra dig vän, låt oss som de,
Prata en hop persilja.

Der ligger torget folktomt i dag,
Der är Vängåfvans täcka behag,
Gräsmatta grön, vårdad och snygg,
Sofforna bjuda hvila vår rygg.
Här glömmes stans
Bullrande brus,
Der ligger Grans
Ståtliga hus
Till venster;
Hirschens palats ha vi bakom
Stadshuset der, vänd dig blott om,
Med urtafla solbeglänster.

Droskorna rulla ifrån station,
Vi kunna gå, det gifver motion,

Raska blott undan, kyrkan vi ser,
Ståtlig och götisk skådar hon ner
Ifån sin höjd,
Fanken så grann;
Skåda dig nöjd,
Felet ser man
Med samma;
Frontspiran skymmer urtaflan der,
Stadsborna hålla urmakarn kär,
Rimmet tog slut, anamma!

På Tivoli.

Följ med till Tivoli,
Der är man glad och fri,
Musiken stämmer i
En treflig melodi;
Kling, klang i nordens qväll,
Man bör bli glad och säll
Inunder markens trån,
På gröngräsmatta vän.

Njut här i fulla drag,
Här finnes allt behag,
Här bildas glada lag,
Här festas friska tag,
Det är så sommargrönt,
Musiken spelar skönt,
Här klinga glada skratt
I ljummig sommarnatt.

Hurra, för Tivoli!
Jag tror här stanna vi,
Här finnes poesi
Och glasens klang bre'vi;
Kling, klang för ljusa mål
Vi dricka nordens skål,
Det finnes blott en qväll,
Som stämmer men'skan säll.

Hvad skönhet finns ej här,
Hvad trånad och begär?
Man kunde blifva kär

I allt hvad himmelskt är;
Bland spetsar, flor och band
Man ser en liten hand,
Som fattar glaset käckt
Och höjer det korrekt.

Och vore jag det glas,
Som af den handen ta's
Och under sidenfras
Till lilla munnen dra's,
Fastän af glas så hårdt,
Jag smälte ändå bort
Till perlor på den mund,
Som kysste mig en stund.

Hurra! för skönheten
Och lefve kärleken!
Jag söker mig en vän
Och jublar sen igen
Kling, klang för hulda mön,
Se natten är så skön,
O, hviska några ord,
Är det ej skönt i nord?

Hör vattenkonstens plask,
Se kyparen hur rask
Han ilar kring med gask
Till folk och annat fnask,
Kling, klang för glädjerus,
Ack, natten är så ljus!
Och maka hit din stol
Min sköna midnatts sol.

Ack vingar fattas mig,
Jag annars toge dig

Och flöge bort så vig,
Dit glädjen dubblar sig;
Kling, klang vi sitta qvar,
Vi af hvarandra har
Af glädje säkert nog,
Hör, hur mitt hjerta slog.

Ack natten svinner bort
Och glädjen är så kort
Och hvardagslifvet torrt,
Det är en annan sort,
Kling, klang ännu en stund,
I denna gröna lund
Vi dröja ännu, vi,
På Sundsvalls Tivoli.

På Näsberget.

Beläget strax intill Timrå kyrka, vid Näs by.

Högt på berget vid Näs
Vill jag sitta en stund,
Höra sågarnas fräs
Uppå Skönvik och Sund,
Se på blommor och gräs
Nedan bergskallens rund.

Se hur glänsande blått
Omkring höjdernas krön,
Se hur fläckigt och grått
Utaf kolrök kring sjön,
Se på fälten, man sått,
Hela nejden är grön.

Nedanföre min fot
Timrå kyrka ju står
Och se, der midt emot
Bortom master och rår,
Bortom kolmilors sot
Timmerhissarna gå.

Hvilken brådskande fejd
Uppå sjö och på land,
Hvilken myllrande nejd
Utmed vågornas rand,
Ingen rast eller hejd
Uppå Skönvikens strand.

Hör på klingornas gnäll
Uppå rasslande gång,
Hör på plankornas smäll,
Uppå ramarnes sång,
Hör hur ånghvisslan gäll
Manar verket i gång.

Är det skogarnes sus
Som förbytt uti larm?
Här är slammer och brus,
Men på fjellskogens karm
Stod i fjolvårens ljus
Invid skogsnyμφens barm,

Dessa styckade träd
Och sjöng vindarnes sång;
De för yxan strök med
Och i fjellbäckens språng,
Flöt de trotsiga ned
Uti länsarnes fång.

Nu de styckas i sär
Af det giriga stål
Och på skutorna der
Skeppas ut till sitt mål,
Kanske elden förtär
Dem till slut på sitt bål.

Ja, en taffla man ser
Utaf människoflit,
Som här bofäst sig ner
Utmed bergens granit;
Härmed frågar jag Er,
Har Ni lust titta hit?

Vid Bergeforsen.

(En söndag.)

På Svedjemon,
Der bort i vest
Vid Bergebron
I dag är fäst,
I helgdagsståt
Med utflyktstross
Man följt en båt
Till Berge fors
Och glädjerop
Med forsens då
Man blandar hop
Vid Indalsån,
Man snackar
Och snor kring gröna backar,
Att svetten lackar
Kring både hals och nackar
Hej hopp och hi och hej
Här är lustigt kolifej.

Här är så skönt
Inunder sol'n,
Af löf och grönt
Är talarstol'n,
En rymlig sal
Finns der framom
Och sång med tal
Här växlar om,
En lifvad lax
Är Torparjan,
Man märker strax,
Att han är van,
Att sjunga,

Här skratta, gamla, unga
Med hals och lunga,
Så hela hopen runga,
Hej hopp och hi och hej
Här är lustigt kolifej.

Om dummerjöns,
Om Pål och Per,
Om Davids höns
Berättas här,
Man lyssnar spändt
Och skrattar godt
Och »glintar glänt»
Åt jäntor smått
Och makar hop
Sig två och två
Och i en grop
Står jag på tå
Och blickar
Och skrattar så jag hickar,
När janne nickar
Och Pajashufve't vickar,
Hej hopp och hi och hej
Här är lustigt kolifej.

Ångermanelfven.

Ångermanelfvens himmelsblå bälte
Spännes från fjellen till Östersjökust,
Längst upp, i forsar flodmassan vältrar
Fram öfver hindren, med fraggande lust
Tills nedan Nyland den sig utbreder
Fjärdlik, bekransad af blånande berg,
Hvilka förherrskande blickar dit neder
Uppå ådalarnes skiftande färger.

Nedanföre Nyland vidtager sågverksdistriktet. Hvert än man ser i bugter, på holmar och uddar omkring denna farled, synes en eller flera ångsågar med sina tillhörande brädgårdar och kolupplag. Ångare och segelfartyg ligga och lasta utefter elfvens stränder, och smärre slupar och ångbåtar ila om hvarandra. Ofvanföre på stränderna är det till synes en rikt befolkad bygd med villor, arbetarebostäder, bangårdar och byar i alla möjliga natursköna lägen. Ofvanföre resa sig de uråldriga bergen i vågiga sänken och höjningar, delvis skogsklädda och delvis kala, sträcka de sig så högt på sina ställen, att de med sin blåa färgton förena sig med fästets blåa hvalfbåge och de underbart glänsande skyarna, i nordens höga, rena luft. De största sågverken utefter ådalen äro: Bollsta, Köja, Marieberg, Sandviken, Kramfors, Lugnvik, Strömnäs, Sandö med glasbruk, Sprängsviken, Ramvik, Nyadal m. fl.

Ådalen.

1.

Att börja med så börja vi med detta,
Att det är Julisol kring stad och land,
Och ljusa skymoln segla kring så lätta
Mångskiftande uti Auras brand,
Och sjelfmedvetna gå vi kring och sprätta
I biskopsstaden, gamla Hernösand,
Och mäta gatorna och delvis torgen
Och snedda derpå förbi höfdingsborgen.

Till stadens hamnkaj ställa vi sen färden,
När vi dess trögolf under oss fått fatt,
Vi blicka spanande kring hafsarmsfjärden
Och nå med ögat upp till Hemsö hatt,
Vor' vi der uppe, såg vi halfva världen
Och kanske solen i en sommarnatt,
Och Lugn- och Vagnön höja sina hjässor,
En bergakungs förstelnade prinsessor.

I grönt och blått syns höjderna framträda
Med vattnets glitterduk nedom sig bredd,
Små trädplanteringar uppstiga späda
På Hernöstrandens gårdsbeströdda snedd,
Och ångbåtspipor lifligt höres qvada
I skära missljud ifrån stadens redd,
Små segel vifta af och an, som måsar,
På Kronholmsstranden lok'motivet flåsar.

Vi söka oss ombord på flodångbåten,
En "Strömkarl" i moderniserad form

Och snart han ilar fram på blåa stråten,
Hans harpolek är Brustna vågors gorm,
Han bär oss stolt på djupen och försåten,
Af holmar skyddad undan hafvets storm
Och från hans däck vi skåda dalens under
Och njuta obeskrifligt långa stunder.

I tusen former bergens sträckor hvälfva
Sin urtidsgamla mögelgrå granit,
I lugn de drömma sagor om sig sjelfva
Helt oberörda utaf menskans flit,
Och nedanföre dansar skogens elfva,
Om dagen grön, om sommarnatten hvit,
Och fästets klarblå hvalf sin cirkel svänger,
Det uppå bergens runda kullar hänger.

Bakom oss svinner stadens härligheter
I solens strålgans, som en blomstergrupp,
Och skeppens master likna minareter,
Der de framskymta uti samlad trupp,
Från kolgårdseldar stiga eldraketer
Bland gulgrå kolrök emot höjden upp,
Och brädgårdstaplar skymta fram från Åland
Och låta oss förstå vår Nord som träländ.

Till perleskum vår "Strömkarl" bryter vågen
Och bär oss; visande sin trolska verld,
Rogifvande förtrollning omger hågen,
Naturens storhet tystar ner vår flärd,
Från elfvens yta, upp till himlabågen
Vårt skönhetsinne emottar sin gärd
Och jubelfria kännas andens vingar,
När han med anad hemorts rätt här svingar.

2.

Hemsöns branta stupor ilar vi förbi,
Välångsfjärden breder der framom sin yta,

Skuggor liksom dagrar uti harmoni
Sig mot strandens väggar och mot vattnet bryta
Välön blomstersmyckad ger ett sceneri,
Att man tror sig se ett fépalats der flyta,
Flora vadad ut i elfvens ljumma våg
Och med blomsterknippor minnesfäst sitt tåg.

Oringsbergen lyfta barrskogsmanteln grön
Högt mot blåa rymder, hvari den förtonar,
Vildmarksdräkten synes utsägligt skön,
Den sig med vårt öga riktigt väl försonar,
Om den är bristfällig, är det ju vårt rön,
Att det vållar men'skan, som den ej försonar,
Hur dess hål bli nötta; fråga väl en våg!
Så kanske hon svarar: såg du väl en såg?

Doft från sjö och vildmark blandas här ihop
Märker du det fullhorn hvarifrån den strömmar,
Och med spända lungor taga vi ett dop,
Innan vi försjunka uti våra drömmar,
Hvar'från snart vi väckas af de kända rop
Ack! och O! Hur skönt! Hänryckningen rent ömmar,
Mörtsals fagra sluttning speglar sig så skönt
Smyckad utaf villor, stugor, löf och grönt.

Elfvens vattenspegel vidgar här sin ram,
Storfjärdsundet mynnar ut mot hafvet slätter,
Hafvets närhet märkes, vägen är dock lam,
Silfverskummet endast emot stranden sprätter
Och vår nutidsdrake ilar fram så tam
Oberörd af lekande siréners klätter,
I ett ändlöst fjerran skiftar allt i blått,
Svenska färgen älskar uti stort och smått.

Åbordsön vi möta på vår blåa ban'
Lummigt sommarsmyckad uti löfskogsdungar,
Vackra grupper skymta utaf tall och gran,
Hvilka ändå trona, såsom skogens kungar,

Djerfva klippor rycka uti hafsfruns man,
Nedan ön de leka, bergens jätteungar,
Och der uppå höjden uti brokigt ljus
Vinka vackra gårdar och små trefna hus.

3.

Bergjättars skådebana i dalgångsformad vidd
Upprullar här sin skönhet, må den bli obestridd,
Från hedenhös den ändrat sig rätt föga,
Till fliten sen vårt sinne nu drages med all makt,
Dess skådespel förtrollat utaf naturens prakt,
I lefvande tablåer uti sin första akt
Nu fångslande tilldrager sig vårt öga.

På holmars mjuka former, på branter och på näs,
Beklädda utaf Flora med löfverk blom och gräs,
Syns industrien uti grönska välta;
Den föreställes simma i elfvens blåa rand
Och byggnadskonsten klättrar bland klyftorna i land
Och ångans tragedier i rök och gnisterbrand
Utspelas här i dalens rika delta.

Der nedan bergens höjder och jättars pelarsal
Står upp vid elfvens yta ett sågverk, det är Dal,
Med stolta hus och villor inåt viken,
I fonden hägrar Svanön och Sandön likaså,
Två fagra tvillingssyskon de undrande der stå,
Omfamnade af elfven, de skåda i det blå,
I höjdens likaväl som djupens riken.

I milsvidd stapelräcka, syns brädgårdsvirket här
Utefter elfvens stränder, som skogens alster bär,
Det skimtar brungult trä utefter randen,
Och skeppen stolta höja sin flaggskrudsprydda skog
Af master, rår och segel, högt öfver däck och bog,
Och ångfartygen pusta, här sägas kan med fog
Att handelns pulsar glöda utmed stranden.

4.

Det vimlar på stränderna,
Det ryker ur bränderna,
Fliten är sporrad till yttersta grad,
Det slamrar i stockarna,
Och svetten i lockarna
Dryper i störtlvis i solvärmens bad.

Det rasslar i kettingar
Och klingor, som tättingar,
Hvinande, surrande, cirkla omkring,
Det ter sig förvirrande
Med buller och klirrande
Med ångflödens pustar och men'skospring.

Med ångvinschars hyfvande
Och sågramars klyfvande,
Af skogstimmersklossar till plank itu,
Med lastvagnars vältande
Och rökmolnens tältande
Högt öfver nejden, så hvittgrått rätt nu.

Så liflig är rörelsen
Och rask är förstörelsen,
Af hvad under sekler i skogar växt,
Och skogens utpyntade
Träd bli här myntade
Med sin guldprägels valör och sin text.

5.

Uti Kramfors stiga vi i land,
Låta båten uppåt elfven sträfvä
Och sin skummväg uti vattnet gräfvä,
Vi i stället mäta nu dess strand,
Fram vi knåda uppå vägens sand
Och på vågen vi ej längre sväfvä.

Jernvägsdraken flyger oss förbi
På sin väg emellan klippors väggar,
Tungt han frustar mellanåt han gnäggjar,
Hest han äfven sänder ut ett skri,
En signal att vägen hålles fri,
Upp sin fart han derpå hastigt eggjar.

Björsta ligger framom oss, se dit,
Husen stapla sig på bergens nackar,
Framtidsstaden sjönjs i dessa backar,
Hvilopunkter efter dagens slit,
Ihopkomna genom sträfsam flit
Kan man likna dem vid myrans stackar.

Der en bangård med sin semafor
Och en rad af mörka jernvägsvagnar,
Som man i trafikens tjänst begagnar,
Nutidsbockar åt en kultiv Thor,
Mera nyttig än den fordom for
Uti Muspels blixtomhvärfda vagnar.

Mossig trappstig leder mot en höjd,
Der på uddens branta ättestupa
Bugtig rundad till en väldig kupa
På hvars topp man gerna blir fördröjd,
Hur man skådar, käns man aldrig nöjd,
Mer och mer man vill sig här fördjupa.

Frånö skorsten stångar molnens mör,
Idogheten bygger strax inunder
Fast och säkert uppå fasta grunder,
Mödans kamp man både ser och hör,
Skogsfinn täflande med Vaulunder,
Ångans Loke tumlar om med Hö'r.

Der vid viken synes Gudmundrås
Sockentempel sina tinnar resa

Mellan löfträn ogrupperat glesa
Omkringspridda uppå strandsned ås,
Nedanföre kretsas tårn och mås
Utmed viken på sin fiskarresa.

Under oss på hällen utmed strand
Synes Kramforsverkets båda sågar,
Timmerknippan uppåt bryggan tågar,
För att möta klingans hvassa tand,
Och der längst ut bakom holmens rand,
Kolmilsröken snor och elden lågar.

6

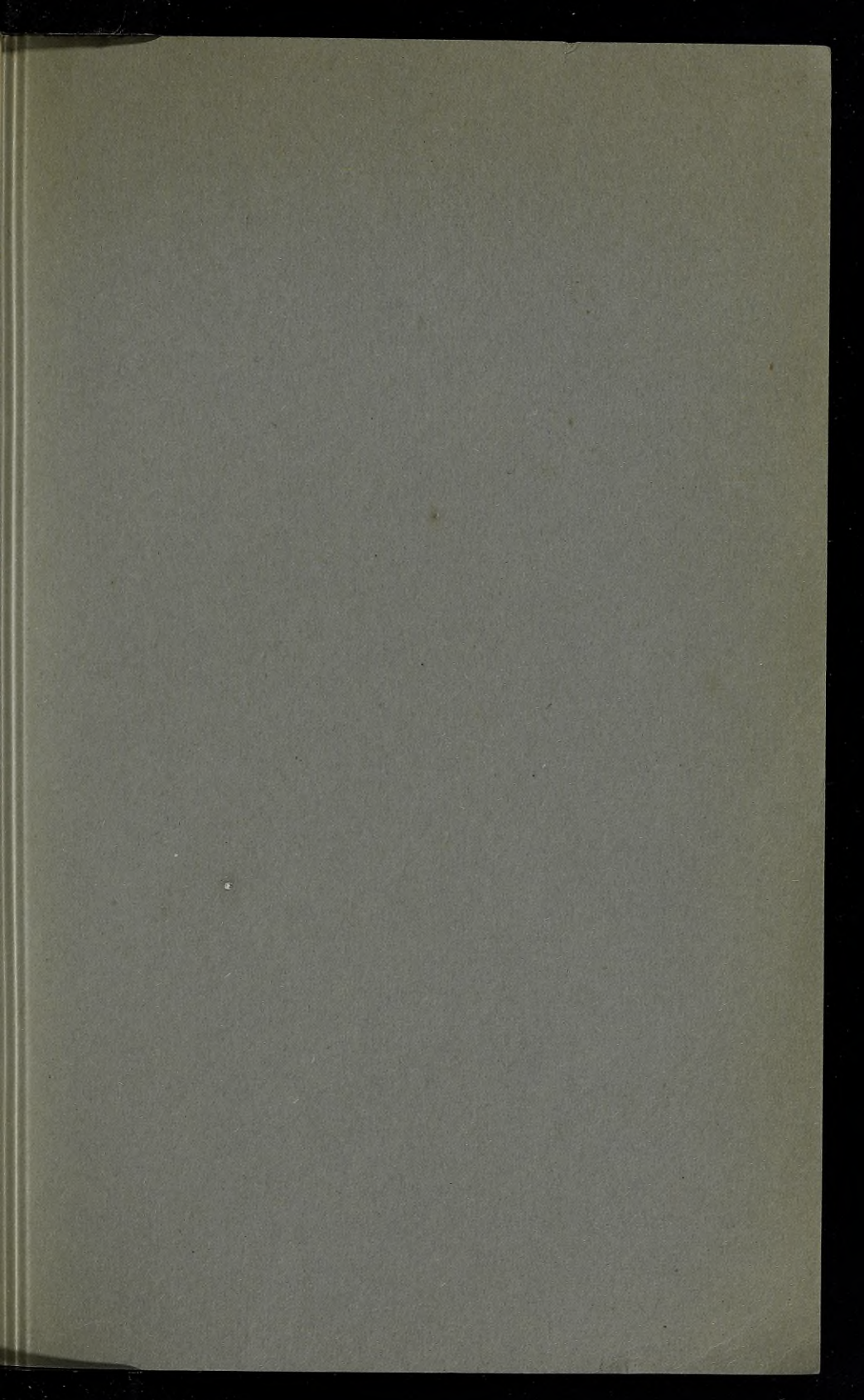
Till Nyland vi gunga så lätt, lätt, lätt
Och elfjungfrur sjunga
Tritoner, siréner med båten runga
På lätt, lätt, lätt.

Der Bollsta med fjärden, Så skön, skön, skön
Framskymtar på färden
Omkransad af sågverk, byar och gården
Så skön, skön, skön.

Se långt uti vester, Hur blått, blått, blått,
Hur himlen sig fäster
På toppiga bärslots ruins rester
Så blått, blått, blått.

Se der är vi framme, I stan, stan, stan
Och Nyland densamme,
Vi skådar der elfven smalnar der framme
Vid stan, stan, stan.

UNIVERSITETSBIOTEKET, LUND

15000

401005029